

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 17 grudnia 1955 r.

w sprawie kwalifikacji i szkolenia maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.

W wykonaniu przepisów §§ 3, 6, 8 i 9 uchwały nr 199 Prezydium Rządu z dnia 5 marca 1955 r. w sprawie szkolenia maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych (Monitor Polski Nr 31, poz. 299) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wprowadza się następującą klasyfikację maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych (zwanych dalej „maszynistami”):

- 1) maszynista I klasy,
- 2) maszynista II klasy,
- 3) maszynista III klasy.

2. Do klasy I zalicza się maszynistów posiadających prawo obsługi wszystkich podstawowych maszyn określonej grupy.

3. Do klasy II zalicza się maszynistów posiadających prawo obsługi niektórych podstawowych maszyn określonej grupy.

4. Do klasy III zalicza się maszynistów posiadających prawo obsługi jednej z maszyn określonej grupy z różnym osprzętem.

§ 2. 1. Do klasy I mogą być zaliczani maszyniści II klasy po trzyletniej pracy bez spowodowania awarii i po wykazaniu przed Komisją Kwalifikacyjno-Egzaminacyjną kwalifikacji zawodowych w zakresie dokładnej znajomości konstrukcji wszystkich podstawowych maszyn określonej grupy oraz opanowania umiejętności ich obsługi.

2. Do klasy II mogą być zaliczeni maszyniści III klasy po dwuletniej pracy bez spowodowania awarii oraz po wykazaniu przed Komisją Kwalifikacyjno-Egzaminacyjną kwalifikacji zawodowych w zakresie dokładnej znajomości konstrukcji co

najmniej trzech podstawowych maszyn danej grupy oraz opanowania umiejętności ich obsługi.

3. Do klasy III maszynistów mogą być zaliczeni:

- 1) absolwenci kursu dla maszynistów III klasy w międzyresortowym ośrodku szkoleniowym po odbyciu trzymiesięcznej praktyki w przedsiębiorstwie na odpowiedniej maszynie pod opieką wykwalifikowanego maszynisty oraz złożeniu egzaminu przed Komisją Kwalifikacyjno-Egzaminacyjną;
- 2) pomocnicy maszynistów po trzyletniej pracy przy obsłudze ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych, w tym co najmniej po trzymiesięcznej pracy pod opieką wykwalifikowanego maszynisty na maszynie danej grupy, na którą pragną otrzymać uprawnienie, oraz po złożeniu egzaminu przed Komisją Kwalifikacyjno-Egzaminacyjną.

§ 3. Szczegółowy wykaz podstawowych maszyn budowlanych i drogowych z podziałem na grupy ustala załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Skład załogi obsługującej poszczególne ciężkie maszyny budowlane lub drogowe ustala załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 5. 1. Szkolenie maszynistów odbywać się będzie w międzyresortowym Ośrodku Centralnego Szkolenia Maszynistów (OCSM).

2. Przedsiębiorstwa zatrudniające maszynistów zorganizują szkolenie wewnątrzzakładowe pomocników maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych w zakresie potrzeb przedsiębiorstwa.

§ 6. Wykaz obowiązującego wyposażenia OCSM w ciężkie maszyny budowlane i drogowe oraz wyposażenia warsztatowego ustala załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 7. Kursy dla maszynistów, do których przeprowadzenia potrzebne są maszyny nie wymienione w załączniku do uchwały nr 199 Prezydium Rządu z dnia 5 marca 1955 r. lub następujące maszyny:

- 1) ładowarki jednonaczyniowe,
- 2) maszyny do budowy dróg betonowych,
- 3) maszyny do suszenia i otaczania kruszywa,
- 4) układarki do mas bitumicznych,
- 5) równiarki samobieżne,

mogą być organizowane pod warunkiem zapewnienia przez wnioskodawcę swobodnego korzystania z tych maszyn przez OCSM w czasie trwania kursu. Dostarczenie maszyn na czas szkolenia do OCSM powinno nastąpić co najmniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem kursu.

§ 8. Przy Centralnym Zarządzie Szkolenia Zawodowego Budownictwa (CZSZB) powołuje się Komisję Kwalifikacyjno-Egzaminacyjną, której zadaniem jest dokonywanie weryfikacji wydanych dotychczas świadectw maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych, egzaminowanie i kwalifikowanie maszynistów do właściwych klas zgodnie z zasadami ustalonymi w niniejszym zarządzeniu i instrukcji, stanowiącej załącznik nr 4 do zarządzenia, wydawanie książek maszynisty, uprawniających do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych, oraz decydowanie o pozbawieniu maszynistów uprawnień do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.

§ 9. 1. W skład Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej wchodzi po dwóch lub trzech członków i dwóch zastępców wyznaczonych przez Ministrów: Budownictwa Przemysłowego, Budownictwa Miast i Osiedli, Transportu Drogowego i Lotniczego, Górnictwa Węglowego, Kolei oraz Przemysłu Materiałów Budowlanych. Wyznaczenie członków Komisji powinno nastąpić w terminie dwóch tygodni od daty wejścia w życie zarządzenia.

2. Przewodniczącą Komisji powołuje Minister Budownictwa Przemysłowego.

3. Dla przeprowadzenia egzaminów lub weryfikacji przewodniczący Komisji powołuje spośród członków Komisji zespoły kwalifikacyjno-egzaminacyjne.

4. Przewodniczący Komisji może powołać na członka zespołu kwalifikacyjno-egzaminacyjnego z głosem doradczym osobę nie wchodzącą w skład Komisji, jednakże nie więcej niż jedną do każdego zespołu.

§ 10. Centralny Zarząd Szkolenia Zawodowego Budownictwa prowadzi centralny rejestr maszynistów uprawnionych do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.

§ 11. 1. Zakłady pracy zatrudniające maszynistów, którzy posiadają uprawnienia klasy III, II lub I do prowadzenia ciężkich maszyn budowlanych i drogowych, powinny przedłożyć Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej za pośrednictwem CZSZB zaopiniowane wnioski wraz z wymaganymi dokumentami (załącznik nr 3 do instrukcji) w celu dokonania ich weryfikacji według zasad ustalonych zarządzeniem.

2. Maszyniści nie zatrudnieni mogą składać do Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej za pośrednictwem CZSZB wnioski wraz z wymaganymi dokumentami, zaopiniowane przez zakład pracy, w którym ostatnio byli zatrudnieni.

§ 12. Zakłady pracy zatrudniające maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych powinny zgłaszać kandy-

datów do egzaminu, kierując wnioski (załącznik nr 1 do instrukcji) do Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej za pośrednictwem CZSZB.

§ 13. 1. W celu właściwego przeprowadzenia egzaminu praktycznego resort, dla którego Komisja przeprowadza egzamin, powinien zapewnić odpowiednie maszyny na czas egzaminu.

2. W przypadku sesji wyjazdowej obowiązek udostępnienia maszyn spoczywa na przedsiębiorstwie, dla którego sesja jest zorganizowana.

§ 14. Koszty delegacji kandydatów kierowanych na egzaminu pokrywa zakład pracy delegujący tych kandydatów.

§ 15. 1. Maszynista traci uprawnienie do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych w następujących przypadkach:

- 1) w razie przerwy w pracy trwającej dłużej niż 2 lata; przerwa dłuższa jest dopuszczalna jedynie z powodu służby wojskowej, trwającej dłużej niż przewidziany okres przerwy;
- 2) na podstawie uchwały Komisji podjętej na skutek:
 - a) spowodowania zawinionej awarii maszyny,
 - b) otrzymania 3-krotnego upomnienia w okresie 2 lat, wpisanego przez zakład pracy do książki maszynisty,
 - c) stwierdzenia przez organy kontrolne niszczenia maszyn wskutek niewłaściwej ich obsługi oraz marnotrawstwa paliwa i smarów.

2. Wnioski do Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej o pozbawienie maszynistów uprawnień składają:

- 1) w przypadku przewidzianym w ust. 1 pkt 2 lit. a) — zakład pracy, dołączając równocześnie protokół awarii oraz książkę maszynisty; wniosek powinien być zatwierdzony przez właściwe ministerstwo;
- 2) w przypadku przewidzianym w ust. 1 pkt 2 lit. b) — zakład pracy, załączając odpisy upomnień;
- 3) w przypadku przewidzianym w ust. 1 pkt 2 lit. c) — organy kontrolne, załączając protokół.

3. Maszynista, który utracił prawo obsługi wskutek przerwy w pracy, może je nabyć przez złożenie przed Komisją egzaminu sprawdzającego.

4. Maszynista pozbawiony uprawnień może starać się o ponowne dopuszczenie go do egzaminu po rocznej nienaganej pracy w charakterze pomocnika maszynisty.

§ 16. Zatwierdza się wzory książek maszynistów uprawniających do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych:

- klasy I — w kolorze czerwonym,
- klasy II — w kolorze granatowym,
- klasy III — w kolorze zielonym,

stanowiące załączniki nr 5 — 7 do zarządzenia.

§ 17. Służba głównych mechaników lub równorzędnych komórek organizacyjnych wszystkich szczebli zainteresowanych resortów obowiązana jest kontrolować posiadanie uprawnień przez maszynistów.

§ 18. Zarządzenie nie dotyczy maszynistów zatrudnionych przy sprzęcie użytkowanym na kolejach użytku publicznego i niepublicznego mających bezpośrednie połączenie z siecią kolei użytku publicznego.

§ 19. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 17 grudnia 1955 r.

Minister Budownictwa Przemysłowego: w z. S. Bęć

Załączniki do zarządzenia Ministra
Budownictwa Przemysłowego z dnia
17 grudnia 1955 r. (poz. 148).

Załącznik nr 1.

WYKAZ PODSTAWOWYCH MASZYN BUDOWLANYCH I DROGOWYCH Z PODZIAŁEM NA GRUPY

Nr grupy	Nazwa maszyny	Marka podstawowych maszyn w danej grupie	Jednostki charakteryzujące	Uwagi
1	2	3	4	5
1	Koparki jednonaczyniowe spalinowe	1) Waryński 2) E-505 3) OM-202 4) Aufbau 5) Skoda 6) Skoda 7) WL-1000 8) Menck Hambrock	0,5 m ³ 0,5 m ³ 0,5 m ³ 0,75 m ³ 0,5 m ³ 1,0 m ³ 1,0 m ³ 1,0 m ³	
2	Koparki jednonaczyniowe elektryczne	1) E-1003 2) Waryński 3) Demag 4) E-205 5) ESZ-I	1,0 m ³ 0,5 — 1,0 m ³ 0,5 m ³ 2,5 m ³ 3,4 m ³	
3	Koparki jednonaczyniowe parowe	1) Menck-Hambrock 2) Demag 3) O. K.	0,75 m ³ 0,75 m ³ 0,75 m ³	
4	Koparki wielonaczyniowe poprzeczne z napędem spalinowym i elektrycznym	1) B/AS-25 Kemna 2) EM-182 3) S-9 4) S-12	20 — 30 m ³ na godzinę 20 m ³ „ „ 28 m ³ „ „ 28 m ³ „ „	
5	Koparki wielonaczyniowe podłużne spalinowe i elektryczne	1) Buckau-Wolf R-80 2) ET-251 3) ET-352 4) Barber-Green 5) O. K. 6) Raupach 7) Averling-Betford	120 m ³ na godzinę 95 m ³ „ „ 98 m ³ „ „ 40 m ³ „ „ 100—150 m ³ „ „ 25 m ³ „ „ 30 — 35 m ³ „ „	
6	Ładowarki wielonaczyniowe spalinowo-elektryczne (Diesel-Elektro)	1) B. S. T.-60 2) Amo 3) T-101 4) T-61	60 m ³ na godzinę 30 m ³ „ „ 60 m ³ „ „ 100 m ³ „ „	
7	Ładowarki jednonaczyniowe spalinowe	1) Staliniac T-107	4 m ³ na godzinę	
8	Spycharki	1) Staliniac D-157 2) Staliniac D-159 2) Fiat L-55 4) Caterpillar D-4	80 KM 55 KM 55 KM 100 — 135 KM	
9	Zgarniarki	1) Staliniac D-147 2) Staliniac D-183 3) Staliniac D-222 4) Blow-Knox	6 m ³ 2,25 m ³ 6 m ³ 4,18 m ³	

1	2	3	4	5
10	Żurawie wieżowe spalinowe i elektryczne	1) SBK-1 lub 2 2) Produkcji polskiej lub Wolf 3) Loeb 4) Bauhelfer 5) Derrick	30 tm 45 tm 30 tm 30 tm 5 — 50 tm	
11	Żurawie samojezdne kołowe, spalinowe i Diesel elektryczne	1) ZIS K-32 2) Star HP-3 3) Neal lub Październik 4) E-255 5) Październik-36 lub Neal 6) Janwariec K-51	3 tm 3 tm 4 tm 5 tm 2 tm 5 tm	
12	Żurawie samojezdne gaśnicowe spalinowe, elektryczne i Diesel elektryczne	1) Dier-1 2) Neal 3) E-1004 4) koparki-dźwigi: a) E-505 b) Aufbau c) E-1003 d) Menck Hambrock	6,3 tm 6 tm 15 tm 10 tm 10 tm 15 tm 10 tm	
13	Sprężarki	1) Armstrong 2) Atlas Diesel 3) WKS 4) EKM 5) Ingersoll Rand	7,1 — 13,3 m ³ /min 3,6 — 6 m ³ /min 5 m ³ /min 4 m ³ /min 10 m ³ /min	
14	Kafary	1) wolnospadowe o napędzie: a) elektrycznym b) spalinowym c) parowym 2) samoczynne: a) spalinowe b) parowe c) pneumatyczne 3) dwustronnego działania: a) parowe b) pneumatyczne		
15	Lokomotywki spalinowe	1) WLS 40 2) Lowa 3) Skoda 4) Asbrink 5) Deutz 6) Jung 7) O. K.	40 KM 15, 30 i 60 KM 30 KM 25 KM 12 i 24 KM 30 KM 22 KM	Z wyjątkiem maszyn określonych w § 18 zarządzenia
16	Parowozy wąskotorowe	1) Las 2) Lowa 3) Lowa 4) Henschel 5) Ryś 6) O. K.	70 KM 60 KM 70 KM 40 KM 70 KM 50 KM	jak wyżej
17	Betoniarki drogowe			Z uwagi na różnorodność typów i brak maszyn typowych sposób kwalifikacji poszczególnych klas ustali taryfikator

1	2	3	4	5
18	Wózki rozdzielcze			jak pod lp. 17
19	Wykańczarki młotkowe			jak wyżej
20	Wykańczarki wibracyjne			jak wyżej
21	Maszyny do suszenia i otaczania kruszywa	1) Hermei 2) Wesselman 3) Linhoff 4) Reiser		
22	Układarki do mas bitumicznych	D — 150 A		Ze względu na występowanie jednego typu szczególne warunki zaszeregowania ustali taryfikator
23	Maszyny do przerobu i przygotowania kruszywa	1) Zespół kruszarek z sortownikiem 2) Kruszarki (grysiarki) bez sortownika 3) Sortowniki 4) Płuczki z sortownikami 5) Płuczki bez sortowników		
24	Równiarki samobieżne i ciągnięte	1) Lokomo (Teraskarnu) 2) Juno-Werke 3) Galion		Kwalifikacja według taryfikatora
25	Walce parowe	1) Mikołów 2) Chrzanów 3) Kemna		
26	Walce spalinowe	1) Walce trzykołowe w trójkąt do 10 t (włącznie) 2) Walce trzykołowe w trójkąt powyżej 10 t 3) Walce dwukołowe do 8 t 4) Walce dwukołowe powyżej 8 t		
27	Smolarki mechaniczne			Warunki zaszeregowania ustali taryfikator szczególny ze względu na różnorodność typów
28	Maszyny do stabilizacji dróg gruntowych			Warunki zaszeregowania ustali taryfikator szczególny
29	Lokomobile			jak wyżej
30	Dźwigi kolejowe			Z wyjątkiem maszyn określonych w § 18 zarządzenia
31	Dźwigi portalowe	Marion		jak wyżej
32	Pogłębiarki: a) wielonaczyniowe, b) ssące			
33	Elektrownie polowe			

1	2	3	4	5
34	Maszyny wiertnicze			
35	Wyciągi i kolejki			Jak pod lp. 17 rubryka 5.
36	Plugi do odśnieżania dróg i lotnisk			jak wyżej
37	Ciągniki gąsienicowe			
38	Maszyny do podbijania torów			Z wyjątkiem maszyn określonych w § 18 zarządzenia.
39	Drezyny motorowe normalnotorowe			jak wyżej
40	Maszyny różne nie objęte wykazem	1) Silniki spalinowe o mocy powyżej 20 KM 2) Pompy wodne i szlamowe z silnikiem spalinowym o mocy powyżej 20 KM 3) Pompy do betonu 4) Maszty montażowe 5) Elektrownie polowe 6) Suwnice budowlane		

Uwaga: Grupy maszyn od 17 do 20 i od 27 do 39 uzupełniają zainteresowane resorty, zgłaszając typy podstawowych maszyn w danej grupie oraz jednostki charakteryzujące.

Załącznik nr 2.

SKŁAD ZAŁOGI OBSŁUGUJĄCEJ CIĘŻKIE MASZYNY BUDOWLANE I DROGOWE NA 1 ZMIANĘ

Lp.	Nazwa maszyny	Maszynista	Pomoc	Palacz	U w a g i
1	2	3	4	5	6
1	Koparki jednonaczyniowe spalinowe	1	1	—	W zależności od napędu palacz lub pomocnik.
2	Koparki jednonaczyniowe elektryczne	1	1	—	
3	Koparki jednonaczyniowe parowe	1	—	1	
4	Koparki wielonaczyniowe poprzeczne	1	1	—	
5	Koparki wielonaczyniowe podłużne	1	1	—	
6	Ładowarki wielonaczyniowe	1	1	—	
7	Ładowarki jednonaczyniowe	1	1	—	
8	Spycharki	1	1	—	
9	Zgarniarki	1	1	—	
10	Zurawie samojezdne kołowe	1	1	—	
11	Zurawie samojezdne gąsienicowe	1	1	—	
12	Zurawie wieżowe masztowe	1	1	—	
13	Sprężarki	1	—	—	
14	Kafary	1	1	1	
15	Lokomotywy spalinowe	1	—	—	Palacza należy przydzielić w razie użycia napędu parowego z lokomobill.
16	Parowozy wąskotorowe	1	—	—	
17	Betoniarki drogowe	1	1	—	
18	Wózki rozdzielcze	1	—	—	
19	Wykończarki młotkowe	1	1	—	
20	Wykończarki wibracyjne	1	1	—	
21	Maszyny do suszenia i otaczania kruszywa	1	1	—	

1	2	3	4	5	6	
22	Układarki do mas bitumicznych	1	1	—		
23	Maszyny do przerobu i przygotowania kruszywa	1	1	—		
	a) zespół (kruszązka z sortownikiem)	1	1	—		
	b) kruszązki bez sortownika	1	—	—		
	c) zespół (piłczka z sortownikiem)	1	1	—		
	d) piłczka bez sortownika	1	—	—		
	e) sortownik	1	—	—		
24	Równiarki samobieżne i ciągnione	1	1	—		
25	Walce parowe	1	—	1	Obsługa ciągnika do równiarki przyczepnej niezależnie od obsługi równiarki.	
26	Walce spalinowe	1	1	—		
27	Smolarki mechaniczne	1	1	—		
28	Maszyny do stabilizacji dróg gruntowych	1	1	—		
29	Lokomobile	1	—	1		
30	Dźwigi kolejowe	1	1	—		
31	Dźwigi portalowe	1	1	—		
32	Pogłębiarki:					
	a) wielonaczyniowe	1	1	—		Przy napędzie parowym i palacz.
	b) ssące	1	1	—		
33	Elektrownie polowe	1	—	—		
34	Maszyny wiertnicze	1	—	—		
35	Wyciągi i kolejki linowe	1	—	—		
36	Pługi do odśnieżania	1	1	—		
37	Ciągniki gąsienicowe	1	—	—		
38	Maszyny do podbijania torów	2	1	—		
39	Drezyny motorowe normalnotorowe	1	—	—		
40	Różne pozostałe ciężkie maszyny budowlane	1	—	—	Co do pomocników należy ustalić dla różnych przypadków z departamentem głównego mechanika zainteresowanego resortu.	

Załącznik nr 3.

WYKAZ OBOWIĄZUJĄCEGO WYPOSAŻENIA OŚRODKA CENTRALNEGO SZKOLENIA MASZYNISTÓW W CIĘŻKIE MASZYNY BUDOWLANE I DROGOWE ORAZ WYPOSAŻENIA WARSZTATOWEGO

Lp.	Nazwa maszyny	Typ	Ilość	Resort obowiązany do dostarczenia
1	Koparki jednonaczyniowe spalinowe	E-505	1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
		Aufbau	1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
		Waryński	1	Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli
2	Koparka wielonaczyniowa podłużna czerpakowa	R — 80	1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
3	Spycharki	Staliniec D-157	1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
		Fiat L-55	1	Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli
		Staliniec D-159	1	Ministerstwo Kolei

Lp.	Nazwa maszyny	Typ	Ilość	Resort obowiązany do dostarczenia
4	Lokomotywy spalinowe	nowoczesne	2	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
5	Parowóz wąskotorowy	Las-70 KM	1	Ministerstwo Kolei
6	Żurawie wieżowe i masztowe	SBK-1	1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli
		Polskiej produkcji 45 tm	1	
7	Sprężarki	elektryczna	1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego Ministerstwo Górnictwa
		spalinowa	1	
8	Żuraw samojezdny kołowy	Październik	1	Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli
9	Walec parowy	Kemna	1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
10	Walec spalinowy trzykołowy	Herkules	1	Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli Ministerstwo Transportu Drogowego i Lotniczego
	" " dwukołowy	nowoczesny	1	
11	Ładowarka wielonaczyniowa	nowoczesna	1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
12	Zgarniarka	nowoczesna	1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
13	Kafary		3	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
14	Kruszarka z sortownikiem		1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
15	Płuczka z sortownikiem		1	Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli
16	Silniki spalinowe	S-60	1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
		S-64	1	
		S-80	1	
17	Silniki elektryczne			Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
18	Silniki parowe	z kotłem stojącym	1	Ministerstwo Kolei
		z kotłem leżącym	1	
19	Tokarka		1	Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli

Lp.	Nazwa maszyny	Typ	Ilość	Resort obowiązany do dostarczenia
20	Wiertarka		1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
21	Spawarka elektryczna		1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
22	Szlifierka (ostrzałka)		1	Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego

Załącznik nr 4.

INSTRUKCJA W SPRAWIE ZASAD EGZAMINOWANIA I KWALIFIKOWANIA MASZYNISTÓW PRZEZ KOMISJĘ KWALIFIKACYJNO-EGZAMINACYJNĄ.

I.

1. Komisja Kwalifikacyjno-Egzaminacyjna działa przez zespoły.

2. Decyzja o pozbawieniu maszynistów uprawnień do obsługi maszyn należy do Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej.

3. Skład zespołu wyznacza przewodniczący komisji. Zespół składa się z przewodniczącego zespołu, 6 członków (nie mniej niż 3) i sekretarza.

4. Miejsce i termin pracy zespołu ustala przewodniczący komisji.

5. Do zadań przewodniczącego zespołu należy:

- 1) kierowanie całokształtem prac zespołu,
- 2) analiza wniosków wraz z aktami kandydatów zgłoszonych do egzaminów i referowanie ich członkom zespołu,
- 3) referowanie wniosków w sprawie weryfikacji uprawnień.

6. Do zadań sekretarza zespołu należy:

- 1) przygotowywanie zgłoszonych wniosków dotyczących egzaminów lub weryfikacji,
- 2) sporządzanie protokołów posiedzeń zespołu,
- 3) wypisywanie książek maszynisty uprawniających do obsługi maszyn,
- 4) przekazywanie akt do centralnego rejestru maszynistów w Centralnym Zarządzie Szkolenia Zawodowego Budownictwa.

II.

1. Podstawą do przeprowadzenia egzaminu jest odpowiednio udokumentowany wniosek zakładu pracy zatrudniającego maszynistę (załącznik nr 1 do instrukcji), przesłany do Komisji za pośrednictwem Centralnego Zarządu Szkolenia Zawodowego Budownictwa. Wniosek powinien być wypełniony dokładnie i czytelnie. Jeżeli kandydat w okresie wymaganego stażu pracy pracował w różnych zakładach pracy, rubryka przebiegu pracy powinna być wypełniona na podstawie przedłożonych zaświadczeń z tych miejsc pracy.

2. Egzamin na maszynistę klasy III obejmuje następujące przedmioty:

- 1) metaloznawstwo i obróbkę metali (w zakresie przygotowania ślusarza-montera IV kategorii taryfikatora, dział 43, pozycja 51),
- 2) silniki spalinowe,
- 3) silniki elektryczne,
- 4) silniki parowe,
- 5) maszynoznawstwo — znajomość budowy jednej maszyny wymienionej we wniosku,
- 6) technologię robót zmechanizowanych,
- 7) gospodarke maszynami,
- 8) bezpieczeństwo i higienę pracy,
- 9) wybrane zagadnienia współczesne,
- 10) egzamin praktyczny wymagany dla klasy III w zakresie sprawdzenia umiejętności obsługi jednej maszyny wymienionej we wniosku.

3. Egzamin na maszynistę klasy II obejmuje następujące przedmioty:

- 1) metaloznawstwo i obróbkę metali (w zakresie ślusarza-montera V kategorii taryfikatora, dział 43, pozycja 52),
- 2) silniki spalinowe,
- 3) silniki elektryczne,
- 4) silniki parowe,
- 5) maszynoznawstwo — znajomość budowy trzech podstawowych maszyn grupy wymienionej we wniosku,
- 6) technologię robót zmechanizowanych,
- 7) gospodarke maszynami,
- 8) bezpieczeństwo i higienę pracy,
- 9) wybrane zagadnienia współczesne,
- 10) egzamin praktyczny wymagany dla klasy II w zakresie umiejętności obsługi trzech podstawowych maszyn grupy wymienionej we wniosku (wyrzykowo).

4. Egzamin na maszynistę klasy I obejmuje następujące przedmioty:

- 1) metaloznawstwo i obróbkę metali (w zakresie ślusarza-montera VI kategorii taryfikatora, dział 43, poz. 53),
- 2) silniki spalinowe,
- 3) silniki elektryczne,
- 4) silniki parowe,
- 5) maszynoznawstwo — znajomość budowy wszystkich podstawowych maszyn grupy wymienionej we wniosku,

- 6) technologię robót zmechanizowanych,
- 7) gospodarkę maszynami,
- 8) bezpieczeństwo i higienę pracy,
- 9) wybrane zagadnienia współczesne,
- 10) egzamin praktyczny wymagany dla klasy I w zakresie umiejętności obsługi wszystkich podstawowych maszyn grupy wymienionej we wniosku (wyrzykowo).

5. Egzamin teoretyczny z poszczególnych przedmiotów na maszynistę klasy III, II lub I odbywa się przed całym składem zespołu i nie może trwać dłużej niż 60 minut.

6. Egzamin maszynistów teoretyczny i praktyczny powinien być przeprowadzony w ciągu jednego dnia. Egzamin praktyczny może się odbyć w obecności dwóch członków zespołu wyznaczonych przez przewodniczącego zespołu.

7. Odpowiedzi ustne kandydata są oceniane przez zespół przy wzięciu pod uwagę propozycji egzaminatorów. W razie różnicy zdań przewodniczący zespołu zarządza głosowanie, a w razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego. Stosować należy skalę ocen: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny. Ocen pośrednich stosować nie należy.

8. Jeżeli kandydat wykaże bardzo dobre przygotowanie teoretyczne, posiada pozytywną opinię zawodową zakładu pracy oraz kilkuletnią praktykę w samodzielnym obsłudze maszyn, zespół w drodze wyjątku może go zwolnić od obowiązku składania egzaminu praktycznego. Przyczynę zwolnienia należy umotywić na karcie oceny.

9. Uzyskanie przez kandydata wszystkich ocen co najmniej dostatecznych powoduje uchwałę zespołu, stwierdzającą, iż kandydat zdał egzamin i otrzymuje książkę maszynisty uprawniającą do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych odpowiedniej klasy i określonej specjalności.

10. Kandydat, który otrzymał na egzaminie ocenę niedostateczną z któregośkolwiek przedmiotu, ma prawo w ciągu jednego roku po upływie co najmniej trzech miesięcy od daty egzaminu poddać się egzaminowi poprawkowemu z tego przedmiotu.

11. Oceną niedostateczną z więcej niż jednego przedmiotu decyduje o niezdaniu egzaminu przez kandydata. Kandydat, który nie został dopuszczony do egzaminu lub egzaminu nie zdał, może ubiegać się o powtórne dopuszczenie do egzaminu, nie wcześniej jednak niż po upływie trzech miesięcy od daty odmowy dopuszczenia lub przystąpienia do egzaminu.

12. Egzamin na maszynistę jednej z klas można zdawać najwyżej 3 razy. Decyzja zespołu o zdaniu lub niezdaniu egzaminu, przez kandydata jest ostateczna.

13. Po zakończeniu pracy zespołu sekretarz zespołu przekazuje akta egzaminowanych łącznie z protokołem do centralnego rejestru maszynistów w Centralnym Zarządzie Szkolenia Zawodowego Budownictwa, gdzie każdy maszynista, który otrzymał uprawnienia do obsługi ciężkich maszyn budowlanych

lub drogowych, powinien być wpisany pod kolejnym numerem.

14. Weryfikacja polega na ustaleniu uprawnień maszynistów zgodnie z zarządzeniem Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 17 grudnia 1955 r. (Monitor Polski z 1956 r. Nr 12, poz. 148) na podstawie sprawdzenia przedłożonych dowodów i wszelkich danych stwierdzających te uprawnienia oraz na podstawie egzaminu sprawdzającego, którego zakres ustala zespół orzekający. W razie gdy przedłożone dowody nie budzą żadnej wątpliwości, zespół może odstąpić od przeprowadzenia egzaminu sprawdzającego.

III.

1. Opłata za egzamin na maszynistę każdej z klas wynosi 60 zł.

2. Wynagrodzenie dla członków Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej jest wypłacane z budżetu Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego w wysokości 5 zł za egzamin z jednego przedmiotu od każdego kandydata, w oparciu o rozliczenie punktowe według następujących zasad:

przewodniczący zespołu — 2 punkty,
członkowie „ — po 1 punkcie.

Sekretarz zespołu jest opłacany w wysokości 5 zł od każdego egzaminowanego kandydata.

3. Opłata za wymianę świadectwa na książkę maszynisty uprawniającą do obsługi maszyn budowlanych i drogowych wynosi 30 zł. Opłatę niszcza kandydat znaczkami stemplowymi naklejonymi na wniosku o przeprowadzenie egzaminu lub dokonanie weryfikacji, który zakład pracy wypełnia i przesyła do Centralnego Zarządu Szkolenia Zawodowego Budownictwa.

4. Wynagrodzenie zespołu rozpatrującego wnioski o weryfikację jest wypłacane z budżetu Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego w wysokości:

przewodniczący — 57 zł za posiedzenie,
członkowie (sekretarz) — 38 zł za posiedzenie.

Za pracę nad rozpatrywaniem wniosków o pozbawienie maszynistów uprawnień wynagrodzenie komisji jest wypłacane w wysokości ustalonej w zdaniu poprzedzającym.

5. Koszty manipulacyjne, jak np. druków, książek maszynisty, Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego pokrywa z budżetu, z kredytów przeznaczonych na realizację uchwały nr 199 Prezydium Rządu z dnia 5 marca 1955 r. w sprawie szkolenia maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych (Monitor Polski Nr 31, poz. 299).

6. Miejscem pracy komisji jest m. st. Warszawa. W razie uzasadnionej potrzeby wyjazdu poza m. st. Warszawę koszty związane z wyjazdem zespołu (delegacji) pokrywa zakład pracy (zakłady pracy), dla którego (których) zorganizowano sesję wyjazdową.

Załącznik nr 2 do instrukcji.

(pieczęć komisji)

K a r t a o c e n y.

- 1. Nazwisko i imiona
- 2. Imię ojca
- 3. Data i miejsce urodzenia
- 4. Nazwa zakładu pracy
- 5. Zakład podlega Ministerstwu
- 6. Adres egzaminowanego

- A. Kandydat składa egzamin na maszynistę klasy
- B. Grupa maszyn
- C. Typ maszyny

Lp.	Nazwa przedmiotu	Ocena	Podpis
1	metaloznawstwo i obróbka metali		
2	napęd maszyn — silniki elektryczne		
3	napęd maszyn — silniki spalinowe		
4	napęd maszyn — silniki parowe		
5	maszynoznawstwo		
6	technologia robót zmechanizowanych		
7	gospodarka maszynami		
8	bezpieczeństwo i higiena pracy		
9	wybrane zagadnienia współczesne		
10	egzamin praktyczny		

Wynik ogólny: _____

Członkowie Komisji:

Przewodniczący Komisji:

.

.

Załącznik nr 3 do instrukcji.

(pieczęć zakładu pracy)

Do

Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej przy Centralnym
Zarządzie Szkolenia Zawodowego Budownictwa
Warszawa, ul. Sienna 53.

WNIOSEK

o zweryfikowanie uprawnienia maszynisty ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.

I. Ob. syn (córka)
urodzony(a) w
 (wieś, gromada, powiat)
zatrudniony(a)
w charakterze wykształcenie
ukończone kursy
 (jakie, kiedy i gdzie)
zawód wyuczony (specjalność)
posiada prawo jazdy
 (tak, nie)
posiada uprawnienie dozoru technicznego
grupa i typ maszyny, na której pracuje w ostatnich 3 miesiącach
prosi o wydanie uprawnienia klasy grupa maszyn typ maszyny

Przebieg pracy zawodowej:

od — do	w charakterze	na maszynie (grupa i typ maszyny)	nazwa i adres instytucji

Załączniki w odpisach: świadectwa ukończenia kursów,
prawo jazdy,
uprawnienie dozoru technicznego.

. dnia 19 r. (podpis maszynisty)

II. Opinia zakładu pracy*)

 dnia 195 r
Główny Mechanik Dyrektor
(podpis) (pieczęć i podpis)

*) Wypełnia dział głównego mechanika.

Załącznik nr 5.

(Okładka koloru czerwonego)

KSIĄŻKA MASZYNISTY
Prawo obsługi ciężkich maszyn
budowlanych i drogowych
Klasa I

Strona 1)

(Strona 2)

MINISTERSTWO BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
Centralny Zarząd Szkolenia Zawodowego Budownictwa

KOMISJA KWALIFIKACYJNO-EGZAMINACYJNA
dla maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych

Nr _____

Nazwisko

Imię

Imię ojca

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

.

Maszynista klasy I
w zakresie wyszczególnionym na stronie 3.

m. p.

Seria A-Nr

(własnoręczny podpis posiadacza)

(Strona 3)

Decyzją Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej przyznano Obywatelowi(ce) prawo klasy I do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.

Rodzaj specjalności:

.

Typy maszyn:

.

(Strona 4)

Podstawa prawna:

uchwała nr 199 Prezydium Rządu z dnia 5 marca 1955 r. w sprawie szkolenia maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych (Monitor Polski Nr 31, poz. 299).

Przewodniczący Komisji:

.
 (podpis)

m. p.

Warszawa, dnia 19 . . . r.

(Strona 5)

(Strona 6)

Ewidencja udzielonych ostrzeżeń.

Lp.	Treść udzielonego ostrzeżenia	Data	Powód udzielonego ostrzeżenia	Pieczczę przedsiębiorstwa i podpis
1	2	3	4	5
Po raz pierwszy				
Po raz drugi				
Po raz trzeci				

Decyzją Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej cofnięto uprawnienie (nr protokołu . . . z dnia 195 . . . r.)

m. p.

Przewodniczący Komisji

.
 (podpis)

(Strona 7)

U w a g i:

(Strona 8)

Pouczenie dla maszynisty.

1. Maszynista obowiązany jest w czasie pracy na maszynie posiadać przy sobie uprawnienie do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.
2. Obsługiwanie maszyn w stanie nietrzeźwym, spowodowanie wypadku, nieudzielenie pomocy ofiarom wypadku, niezatrzymanie maszyny po wyrządzeniu szkody spowoduje cofnięcie uprawnienia.
3. Jeżeli przerwa w pracy maszynisty przekroczy 2 lata (z wyjątkiem okresu służby wojskowej), traci on uprawnienie i musi składać ponownie egzamin.
4. Trzykrotne udzielenie ostrzeżenia powoduje cofnięcie prawa obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.

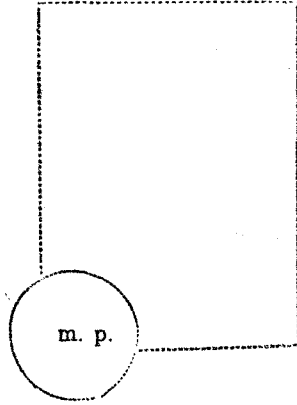
(Okładka koloru granatowego)

Załącznik nr 6.

KSIĄŻKA MASZYNISTY
Prawo obsługi ciężkich maszyn
budowlanych i drogowych

Klasa II

(Strona 1)

Seria B-Nr

(własnoręczny podpis posiadacza)

(Strona 2)

MINISTERSTWO BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
 Centralny Zarząd Szkolenia Zawodowego Budownictwa

KOMISJA KWALIFIKACYJNO-EGZAMINACYJNA
 dla maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych

Nr _____

Nazwisko
 Imię
 Imię ojca
 Data urodzenia
 Miejsce urodzenia

Maszynista klasy II
 w zakresie wyszczególnionym na stronie 3.

(Strona 3)

Decyzją Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej przyznano
 Obywatelowi(ce) prawo klasy II do obsługi ciężkich maszyn
 budowlanych i drogowych.

Rodzaj specjalności:

.

Typy maszyn:

.

(Strona 4)

Podstawa prawna:
 uchwała nr 199 Prezydium Rządu z dnia 5 marca 1955 r. w
 sprawie szkolenia maszynistów ciężkich maszyn budowlanych
 i drogowych (Monitor Polski Nr 31, poz. 299).

Przewodniczący Komisji:

(podpis)

m. p.

Warszawa, dnia 19 . . . r.

(Strona 5)

(Strona 6)

Ewidencja pracy maszynisty.

Lp.	Rodzaj maszyny	Marka maszyny	Stanowisko	Okres pracy	Powód zwolnienia	Pieczczę przedsiębiorstwa i podpis
1	2	3	4	5	6	7
				od		
				do		
				od		
				do		
				od		
				do		
				od		
				do		

Uwaga: Strony 7 i 8, 9 i 10, 11 i 12, 13 i 14 są analogiczne jak strony 5 i 6.

(Strona 15)

(Strona 16)

Ewidencja udzielonych ostrzeżeń.

Lp.	Treść udzielonego ostrzeżenia	Data	Powód udzielonego ostrzeżenia	Pieczczę przedsiębiorstwa i podpis
1	2	3	4	5
Po raz pierwszy				
Po raz drugi				
Po raz trzeci				

Decyzją Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej cofnięto uprawnienie (nr protokołu . . . z dnia 195 . . r.)

m. p.

Przewodniczący Komisji

(podpis)

(Strona 17)

U w a g i :

(Strona 18)

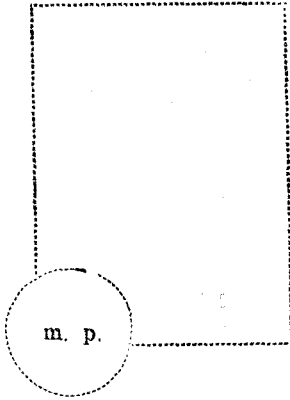
Pouczenie dla maszynisty.

1. Maszynista obowiązany jest w czasie pracy na maszynie posiadać przy sobie uprawnienie do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.
2. Obsługiwanie maszyn w stanie nietrzeźwym, spowodowanie wypadku, nieudzielenie pomocy ofiarom wypadku, niezatrzymanie maszyny po wyrządzeniu szkody spowoduje cofnięcie uprawnienia.
3. Jeżeli przerwa w pracy maszynisty przekroczy 2 lata (z wyjątkiem okresu służby wojskowej), traci on uprawnienie i musi składać ponownie egzamin.
4. Trzykrotne udzielenie ostrzeżenia powoduje cofnięcie prawa obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.

(Okładka koloru zielonego)

Załącznik nr 7.**KSIĄŻKA MASZYNISTY****Prawo obsługi ciężkich maszyn
budowlanych i drogowych****Klasa III**

(Strona 1)

Seria C — Nr

(własnoręczny podpis posiadacza)

(Strona 2)

MINISTERSTWO BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
Centralny Zarząd Szkolenia Zawodowego Budownictwa

KOMISJA KWALIFIKACYJNO-EGZAMINACYJNA
dla maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych

Nr _____

Nazwisko
 Imię
 Imię ojca
 Data urodzenia
 Miejsce urodzenia

Maszynista klasy III
w zakresie wyszczególnionym na stronie 3.

(Strona 3)

Decyzją Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej przyznao Obywatelowi(ce) prawo klasy III do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.

Rodzaj specjalności:

.

Typ maszyny:

.

(Strona 4)

Podstawa prawna:
uchwała nr 199 Prezydium Rządu z dnia 5 marca 1955 r. w sprawie szkolenia maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych (Monitor Polski Nr 31, poz. 299).

Przewodniczący Komisji

(podpis)

m p.

Warszawa, dnia 19 . . . r.

(Strona 5)

(Strona 6)

Ewidencja pracy maszynisty.

Lp.	Rodzaj maszyny	Marka maszyny	Stanowisko	Okres pracy	Powód zwolnienia	Pieczęć przedsiębiorstwa i podpis
1	2	3	4	5	6	7
				od		
				do		
				od		
				do		
				od		
				do		
				od		
				do		

Uwaga: Strony 7 i 8, 9 i 10, 11 i 12, 13 i 14 są analogiczne jak strony 5 i 6.

(Strona 15)

(Strona 16)

Ewidencja udzielonych ostrzeżeń.

Lp.	Treść udzielonego ostrzeżenia	Data	Powód udzielonego ostrzeżenia	Pieczęć przedsiębiorstwa i podpis
1	2	3	4	5
Po raz pierwszy				
Po raz drugi				
Po raz trzeci				

Decyzją Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej cołnieto uprawnienie (nr protokołu . . . z dnia 195 . . r.)

m. p.

Przewodniczący Komisji

(podpis)

(Strona 17)

U w a g i.

(Strona 18)

Pouczenie dla maszynisty.

1. Maszynista obowiązany jest w czasie pracy na maszynie posiadać przy sobie uprawnienie do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.
2. Obsługiwanie maszyn w stanie nietrzeźwym, spowodowanie wypadku, nieudzielenie pomocy ofiarom wypadku, niezatrzymanie maszyny po wyrządzeniu szkody spowoduje cofnięcie uprawnienia.
3. Jeżeli przerwa w pracy maszynisty przekroczy 2 lata (z wyjątkiem okresu służby wojskowej), traci on uprawnienie i musi składać ponownie egzamin.
4. Trzykrotne udzielenie ostrzeżenia powoduje cofnięcie prawa obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.